

CZU 027.52(478-25):[021.2:008(498)]=135.1

ROLUL BIBLIOTECII „OVIDIUS” ÎN PROMOVAREA LIMBII ȘI CULTURII ROMÂNE

*Lilia DON-CIOBANU,
specialist relații cu publicul,
Biblioteca „Ovidius”*

Rezumat: Articolul prezintă contribuția Bibliotecii „Ovidius” la promovarea limbii, literaturii și culturii române prin participarea la Festivalul Internațional „Primăvară românească, pretutindeni!”. Sunt evidențiate elaborarea bibliografiei pentru concurs, coordonarea participanților, organizarea atelierelor de lectură și interpretare literară, precum și implicarea în dezbateri culturale. Rezultatele obținute de copii confirmă eficiența acestor activități. Experiența bibliotecii demonstrează rolul instituțiilor publice de cultură în dezvoltarea competențelor lingvistice, stimularea lecturii, păstrarea identității culturale și consolidarea cooperării dintre comunitățile românești din Republica Moldova, România și diaspora.

Cuvinte-cheie: Biblioteca „Ovidius”, promovarea lecturii, limba română, cultura română, educație culturală, identitate culturală, diaspora românească, cooperare culturală.

Abstract: The article presents the contribution of the Ovidius Library to the promotion of Romanian language, literature, and culture through its participation in the International Festival “Romanian Spring, Everywhere!”. It highlights the development of reading lists for the competition, participant coordination, literary reading and interpretation workshops, and involvement in cultural debates. The results achieved by the children confirm the effectiveness of these activities. The library’s experience demonstrates the role of public cultural institutions in developing language skills, encouraging reading, preserving cultural identity, and strengthening cooperation among Romanian communities in the Republic of Moldova, Romania, and the diaspora.

Keywords: Ovidius Library, reading promotion, Romanian language, Romanian culture, cultural education, cultural identity, Romanian diaspora, cultural cooperation.

În contextul globalizării și al mobilității crescute a populației, menținerea identității culturale devine o preocupare majoră

pentru comunitățile din diaspora. Limba și literatura constituie elemente fundamentale ale identității culturale, iar instituțiile culturale, în special bibliotecile, joacă un rol esențial în promovarea și transmiterea valorilor culturale către noile generații.

Festivalul Internațional online de limbă, cultură și civilizație românească „Primăvară românească, pretutindeni!” reprezintă o inițiativă cultural-educatională menită să stimuleze interesul pentru limba și cultura română în rândul copiilor și tinerilor din diaspora, precum și să faciliteze dialogul cultural între comunitățile românești din diferite țări. Evenimentul reunește anual elevi, profesori, scriitori, bibliotecari și reprezentanți ai instituțiilor culturale, oferind un spațiu de întâlnire și schimb de idei.

Festivalul este organizat de Fundația Romanian Business School și Școala Metropolitană A.R.C., sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO. De-a lungul edițiilor, evenimentul a reunit participanți din numeroase comunități românești din lume, inclusiv Canada, Islanda, Bulgaria, SUA, Franța, Spania, Serbia, Cehia, Italia, Liban, Republica Moldova, Belgia și Iordania. În spatele unui asemenea eveniment de anvergură stă întotdeauna o muncă discretă și migăloasă. Festivalul acesta este o sărbătoare organizată cu energia și devotamentul Marinei Luiza Cristea (Communications Manager, Romanian Business School Foundation), care a reușit să adune laolaltă oameni din atâtea

colțuri ale lumii, din domenii și generații diferite, păstrând firul viu al întâlnirii.

Tematica ediției din anul 2025 a fost „Continuitate și schimbare în viața culturală a românilor de pretutindeni”, evidențiind relația dintre tradiție și modernitate în cadrul comunităților românești.

Festivalul este structurat pe trei dimensiuni principale:

- concursul de limbă, cultură și civilizație românească pentru elevi, pe categorii de vârstă 8-11 ani și 12-15 ani;
- momente artistice susținute de muzicieni, actori și scriitori profesioniști;
- dezbateri și comunicări științifice dedicate realităților culturale ale românilor din diaspora, Republica Moldova, România și modalităților de păstrare a limbii și identității culturale.

Temele dezbaterilor recente au inclus: rolul lecturii în formarea identității culturale a copiilor din diaspora, modalități de promovare a literaturii române în comunitățile din străinătate, contribuția bibliotecilor la dezvoltarea competențelor culturale și lingvistice, utilizarea mediului digital pentru promovarea culturii, cooperarea între instituțiile culturale din România și diaspora.

Biblioteca „Ovidius” participă la Festival, încă de la prima sa ediție (2021), în calitate de partener și coorganizator. Implicarea instituției se concentrează în special pe componenta educațională, prin contribuția la elaborarea bibliografiei pentru concursul de limbă, cultură și civilizație românească și coordonarea copiilor participanți.

Selecția bibliografică include opere reprezentative ale literaturii române, de la autori clasici (Mihai Eminescu, Ion Creangă, Ioan Slavici, Mihail Sadoveanu) la autori contemporani (Ana Blandiana, Mircea Cărtărescu, Ciprian Apetrei, Arcadie Suceveanu, Eugen Cioclea, Aureliu Busuioc, Grigore Vieru, Matei Vișniec ș.a.).

În ediția din anul 2026, bibliografia s-a concentrat pe dramaturgia românească clasică și contemporană, cu texte precum: *Di Goe* de Ion Luca Caragiale, *Apus de soare* de Barbu Ștefănescu Delavrancea, *Steaua fără nume* de Mihail Sebastian, *Take, Ianke și Cadâr* de Victor Ion Popa, *Buzunarul cu pâine* și *Omul de zăpadă care voia să întâlnească soarele* de Matei Vișniec.

Pregătirea participanților pentru concurs a presupus un proces educațional complex, desfășurat pe parcursul întregii luni februarie. Copiii înscriși în concurs s-au întâlnit zilnic la Biblioteca

„Ovidius”, în orele de după-amiază, într-un cadru dedicat lecturii și reflecției asupra textelor literare propuse în bibliografie. Aceste întâlniri au devenit adevărate ateliere de lectură și interpretare literară, în care elevii au citit fragmente din operele studiate, au discutat mesajele textelor, au analizat personajele și au identificat temele și valorile culturale transmise de dramaturgia românească.

Activitățile au fost completate seara, prin întâlniri online, care au oferit copiilor posibilitatea de a continua dialogul literar într-un spațiu digital interactiv. În cadrul acestor sesiuni, participanții au revenit asupra textelor citite, au formulat întrebări, au realizat exerciții de interpretare și au discutat despre contextul istoric și cultural al operelor analizate. Această alternanță între întâlnirile fizice și cele online a contribuit la crearea unui proces de învățare continuu, adaptat realităților educației contemporane.

Subsemnata, Lilia Don-Ciobanu, colaborator al Bibliotecii „Ovidius”, am coordonat activitățile de pregătire în cadrul acestui demers educațional și am ghidat copiii în procesul de interpretare a textelor literare. Prin discuții interactive, explicații suplimentare și exerciții de analiză literară, am încurajat dezvoltarea gândirii critice, a sensibilității estetice și a capacității de exprimare argumentată a copiilor. Metoda de lucru a urmărit acumularea de informații despre autori și opere, dar și formarea unei relații vii cu literatura prin dialog, reflecție și interpretare personală. Copiii au fost încurajați să identifice semnificațiile simbolice ale textelor, să observe particularitățile limbajului dramaturgic și să compare perspectivele diferitelor opere asupra unor teme universale, precum libertatea, identitatea, solidaritatea sau condiția umană.

Pe parcursul acestor întâlniri, participanții au demonstrat o implicare constantă și un interes autentic pentru literatura română. Dialogul dintre copii, coordonator și bibliotecari a creat un mediu educațional stimulat, în care fiecare participant a avut posibilitatea să își exprime opiniile și să își dezvolte propriul mod de interpretare a textelor.

În total, pe parcursul mai multor ediții ale Festivalului, au fost coordonați 42 de copii. Rezultatele obținute demonstrează eficiența activităților de pregătire: la patru ediții, participanții au obținut locul I, iar la celelalte două ediții – locurile II și III, precum și mențiuni. Prestația copiilor a fost apreciată de juriu și organizatori, evidențiindu-se nivelul ridicat de pregătire, capacitatea de interpretare a textelor și interesul autentic pentru literatura română.

Ne onorează aprecierea scriitoarei Ramona Miza, membrul juriului:

„Am apreciat în mod deosebit echipele de la «Ovidius», care, deși au răspuns perfect de la început, și-au exprimat dorința de a primi și alte întrebări. Atunci, mi-am dat seama că sunt niște copii cu adevărat pasionați de citit, iar eu consider că o asemenea pasiune trebuie răsplătită”.

Impresii despre concursul de limbă, cultură și civilizație românească din partea cititoarei Ana-Maria Luchița, participantă, deținătoarea Premiului mare:

„Festivalul Internațional «Primăvara românească, pretutindeni!» e o adevărată experiență, plină de oportunități și muncă. Noi, reprezentanții Bibliotecii «Ovidius» în cea de-a patra ediție, suntem mulțumiți și bucuroși de posibilitatea de a descoperi noi personalități din literatura contemporană română. Prin intermediul concursului, am pătruns în tainele altor cărți și texte, deși nu le aflasem conținutul integral. Am extras din ele tot nectarul, analizându-le amănunțit și reflectând asupra lor. Am rămas impresionați de valorile lor profunde și diversitatea pe care o înfățișează într-un număr redus. De asemenea, ne-am informat despre fiecare autor, dezlegând misterul carierelor lor, unele totuși rămânând o enigmă. Am descoperit că în spatele numelui de Mada Cazali se pitea stimata doamnă Smaranda Mada Livescu. Am preluat în limbajul nostru, din filele propuse, cuvinte demne să ne diversifice vocabularul și citate pe care le-am analizat meticulos. Aș vrea să mulțumesc colegilor alături de care am petrecut aproape două luni pline de emoții, doamnei Lilia Don-Ciobanu, care ne-a pregătit cu multă dăruire și implicare, având grijă să percepem mesajele fiecărui crâmpei. Am avut alături de aceste persoane zile pline de dedicație, în care ne-am

întrebat despre detaliile și vorbele mai alese. Am interpretat ghicitori și motto-uri. Deși eram trei echipe separate, astfel ne-am prezentat doar în fața juriului; în interiorul bibliotecii, care ne unește, eram o familie. Prin urmare, acest concurs, pentru noi, nu a fost doar concurență; el a însemnat îmbogățirea visteriei culturii noastre, precum Vasiliska (personajul din romanul *Mâța Vinerii* de Doina Ruști, carte propusă în cadrul concursului) aduna în visteria sufletului momente din lumea întreagă. Căci nu contează câștigul, ci întreaga relație care rămâne”.

Colaboratorii Bibliotecii „Ovidius” au susținut, la fiecare ediție, comunicări și intervenții în cadrul dezbaterilor, prezentând bunele practici ale bibliotecii: promovarea lecturii în rândul copiilor și adolescenților, organizarea atelierelor literare și culturale, implicarea bibliotecii în proiecte educaționale și comunitare, colaborarea cu instituții culturale și educaționale din România și diaspora. Aceste schimburi de experiență au contribuit la dezvoltarea unor strategii eficiente pentru păstrarea limbii și culturii române în diaspora și la consolidarea colaborărilor internaționale.

Bibliotecile publice se afirmă ca instituții active în educația culturală, promovarea lecturii și formarea competențelor lingvistice. În cazul comunităților din diaspora, ele facilitează accesul la resurse educaționale și promovează legătura cu limba și literatura română.

Implicarea Bibliotecii „Ovidius” în Festival demonstrează impactul pozitiv al bibliotecilor în dezvoltarea competențelor culturale și lingvistice ale copiilor și în menținerea identității culturale românești la nivel internațional. De asemenea, evidențiază rolul vital al bibliotecilor în promovarea culturii și identității naționale în context global. Implicarea în organizarea concursurilor, elaborarea bibliografiei, coordonarea participanților și participarea la dezbateri și comunicări științifice contribuie la consolidarea legăturilor culturale între comunitățile românești din diaspora, Republica Moldova și România.

Rezultatele obținute și aprecierea de care s-au bucurat participanții confirmă valoarea educațională și culturală a acestor activități. Într-o lume caracterizată de mobilitate și diversitate, colaborarea dintre instituțiile culturale și educaționale se dovedește esențială pentru menținerea și transmiterea valorilor culturale românești către noile generații.